

KESKI-SUOMEN LIITTO

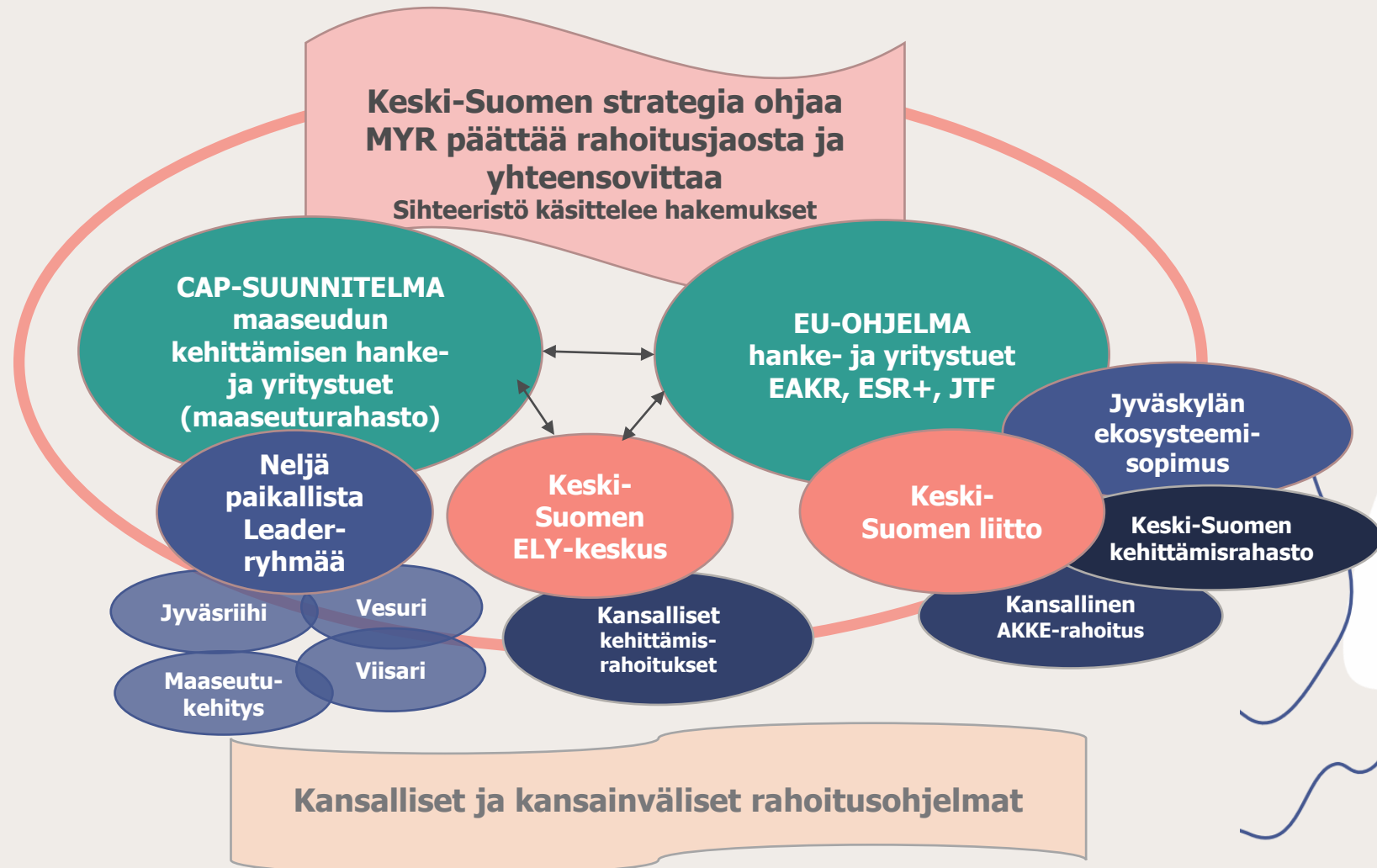
Kehittämistyöhön tarjolla rahoitusta

Outi Pakarinen

Turvemaista tulevaisuutta webinaari 24.3.2022

Alueellinen kehittämisrahoitus Keski-Suomessa

Suomen EU-ohjelman rakenne

Rahasto

**Euroopan
aluekehitysrahasto EAKR***
35 % ilmastotoimiin

**Euroopan sosiaalirahasto
ESR+**

**Oikeuden-
mukaisen
siirtymän
rahasto
JTF**

Toimintalinja

**Innovatiivinen
Suomi**

**Hiilineutraali
Suomi**

**Työllistävä,
osaava ja
osallistava Suomi**

**Sosiaalisten
innovaatioiden
Suomi**

Erityistavoite

TKI

**Energia-
tehokkuus ja
päästö-
vähennykset**

Työllisyys

Lastensuojelu

Digitalisaatio

**Ilmaston-
muutos**

Osaaminen

Pk-yritykset

Kiertotalous

**Yhdenvertaisuus
ja osallisuus**

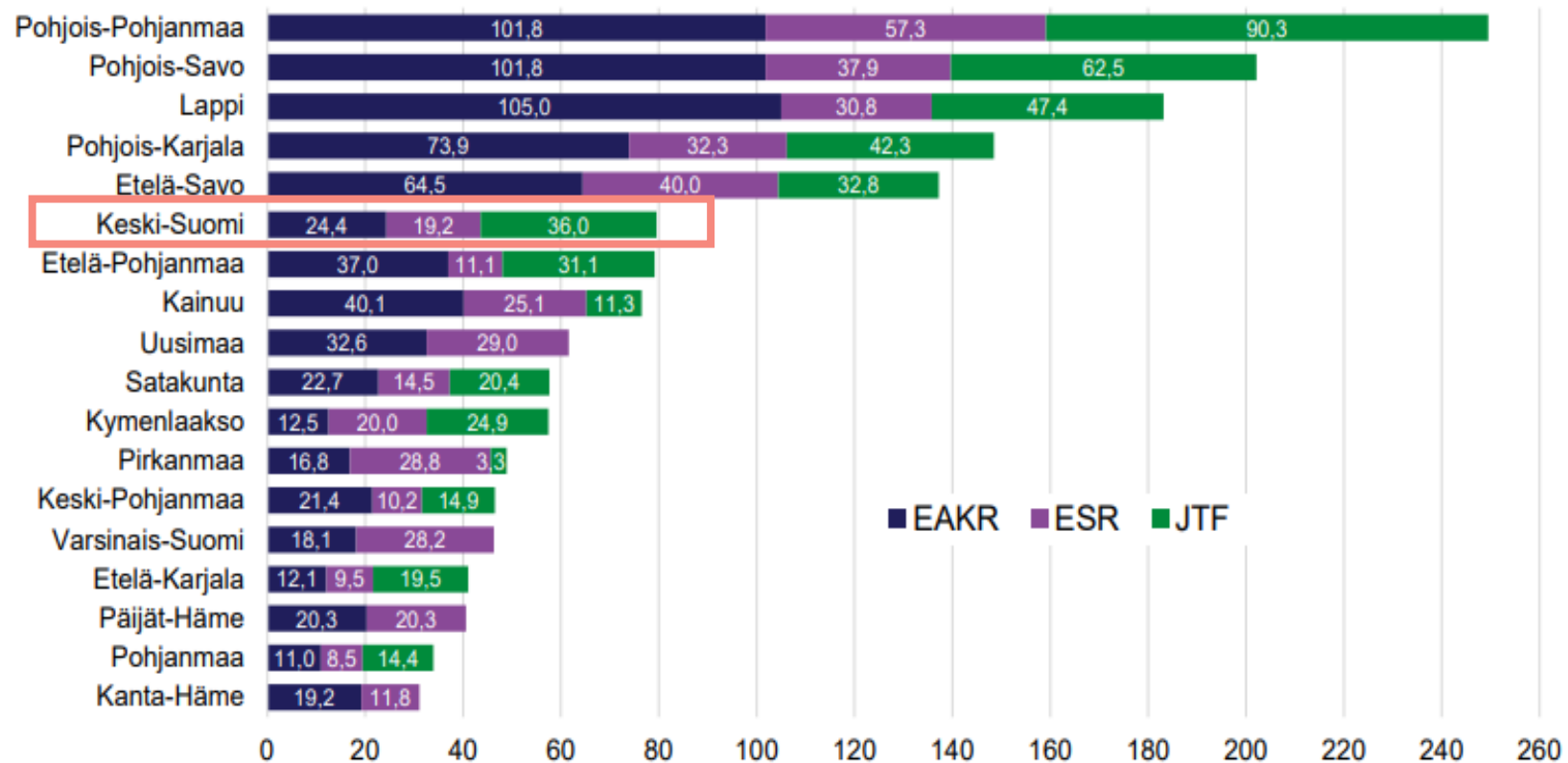
**Keski-
Suomen
alueellinen
suunnitelma**

*Itä- ja Pohjois-Suomessa on lisäksi käytössä EAKR-toimintalinja 3 liikenneinfraan

Maakunnittainen indikatiivinen rahanjako rahastoittain 2021–2027

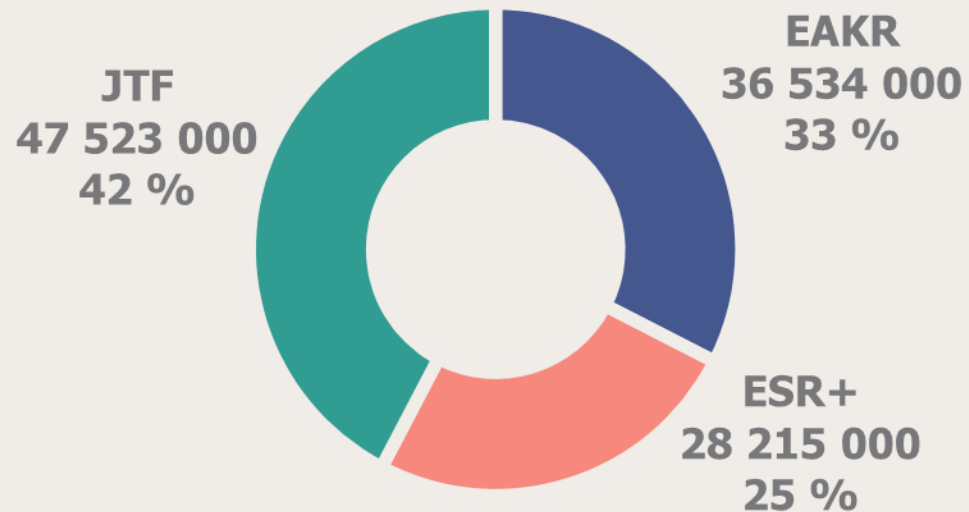
EU-osuudet, milj. euroa (käyvät hinnat)

Valtioneuvoston päätös Keski-Suomelle

Keski-Suomen rahoitus 2021-2027, euroa

EU ja valtion rahoitus yhteensä 112 milj. € +21 milj. euroa kauteen 2014-20 nähden

- Kolme rahastoa, joista oikeudenmukaisen siirtymän rahasto JTF on uusi
- Euroopan aluekehitysrahaston ja Euroopan sosiaalirahaston varat vähenevät
 - Huom. lisää EAKR-rahoitusta tulee Jyväskylän ekosysteemisopimuksen toteuttamiseen
- JTF nostaa kokonaisrahoituksen edellistä kautta suuremmaksi
- Valtion rahoitus pienenee hieman rahoitussuhteen muutosten vuoksi
- Kuntarahoituksen tarve vastaavasti vähenee

Rahoittajien työnjako

Keski-Suomen ELY-keskus

CAP-suunnitelma ESR+ EAKR ja JTF

- yrityshankkeet
- ilmastonmuutoksen hillinnän ja sopeutumisen sekä ympäristön ja luonnonvarojen kehittämis- ja investointihankkeet
- liikenteen ja infrastruktuurin kehittämis- ja investointihankkeet

Keski-Suomen liitto

EAKR ja JTF

- alueiden kehittämistä, kestävää kasvua ja elinvoimaa edistävät kehittämishankkeet ja niihin sisältyviin investoinnit
- opetus- ja kulttuuriministeriön alan kehittämis- ja investointihankkeet
- kuntien ja kuntayhtymien toteuttamat yritysten toimintaedellytyksiä tukevat perusrakenteen investointihankkeet
- **EI tukea yksittäisen yrityksen liiketoiminnan kehittämiseen**

Tukialue

- Tukialueet määrittelevät, millä alueilla ja minkä suuruista julkista tukea voidaan yritysten investoinneille myöntää
- Valtioneuvoston esityksen perusteella Joutsan, Keuruun ja Saarijärven-Viitasaaren seudut sekä Jämsä tukialueessa II

	Pieni yritys	Keskisuuri yritys	Suuri yritys
I tukialue	40	30	20
II tukialue	35	25	15
III tukialue, ns. valkoinen alue	20	10	-

Keski-Suomen strategia ohjaa rahoitusta

Strategiamme punainen lanka on kokonaiskestävyys eli sopusointu.

1. Aluekehittämisen painopisteet vuoteen 2025

Kasvun maaperä
Talous ja uusiutuminen

Kokonaiskestävyys
lävistää kaiken,
koska sopusointu on
kehityksen avain.

Sydän Suomen
Identiteetti ja kumppanuus

Kestävän maailman kasvattaja
Ympäristö ja luonto

Keskellä maailman virran
Saavutettavuus ja
maakunta yhteisönä

2. Kasvun kärjet

Bio- ja
kiertotalous

Digitaalisuus lävistää
kaiken, jotta emme jää
menneisyyden vangeiksi.

Uudistuva
teollisuus

Hyvä vointi

3. Aluekehittämisen tavoitteet pitkällä tähtäimellä

Elinvoimaisuus
ja osaaminen

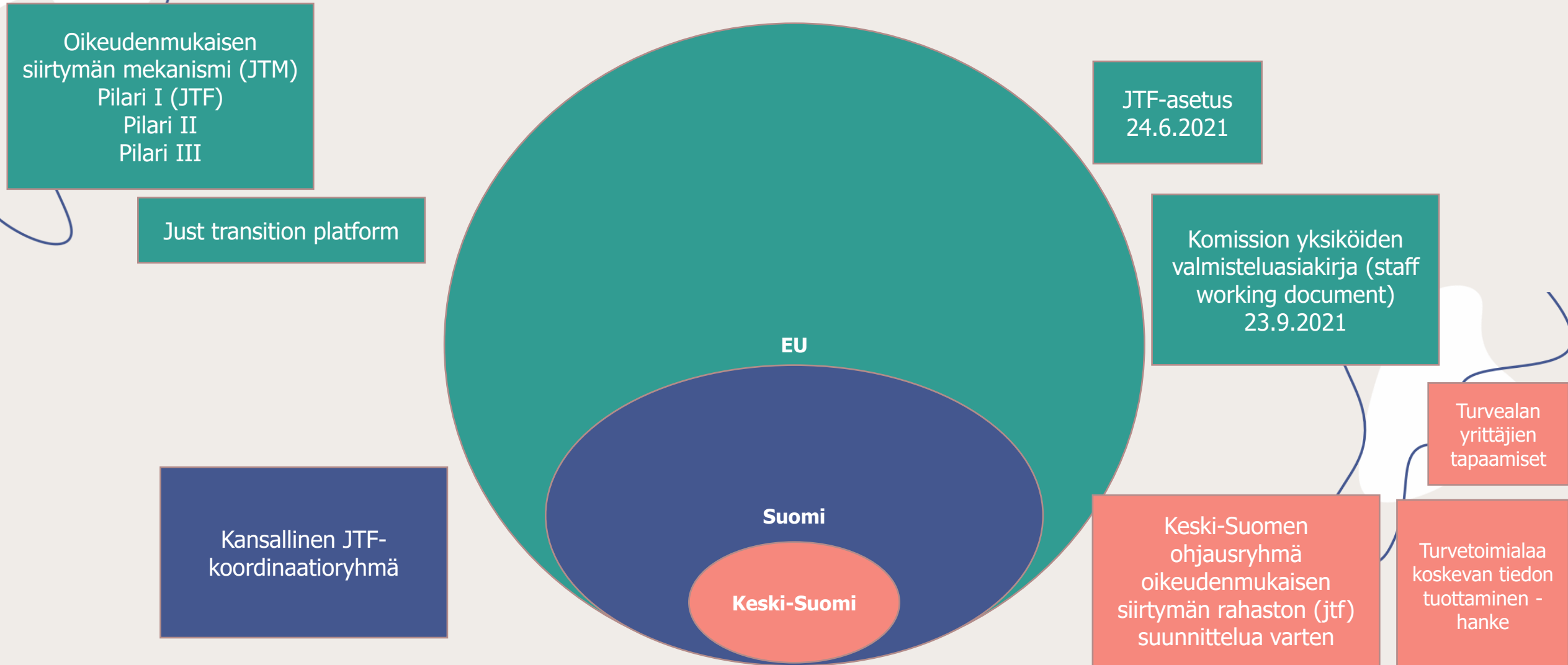
Joustavuus ja ketteryys
lävistävät kaiken, jotta
menestymme tulevaisuuden
kehityskuluista riippumatta.

Hyvä vointi
ja yhteenkuuluvuus

Saavutettavuus
ja elinympäristö

Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF) valmistelun tasoja

JTF-rahoitus on Keski-Suomelle merkittävä

- Suomen JTF-rahoitus vuosille 2021–2027 on noin 644 milj. euroa. Kokonaissummasta noin kolmannes on uuden EU-ohjelmakauden osuutta, toinen kolmannes EU-elpymisvälineestä ja loput Suomen valtion rahoitusta. EU-elpymisvälineen varat tulisi olla sidottu vuoden 2023 loppuun mennessä ja käytetty vuoden 2026 loppuun.
- Valtioneuvoston 30.9.2021 päätöksen mukaan Keski-Suomi saa ohjelmakaudella JTF:n ja valtion rahoitusta yhteensä 47,5 miljoonaa euroa. Rahasto tuo 42 % maakunnan alue- ja rakennepolitiikan rahoituksesta. Osuus on rahastoista suurin.

Alueelliset siirtymäsuunnitelmat pohjana rahoitettaville toimenpiteille

- JTF-rahaston alueelliset suunnitelmat valmistellaan maakunnittain. Alueelliset suunnitelmat sisällytetään Suomen EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma-asiakirjan liitteiksi. Työ- ja elinkeinoministeriö pyysi ensimmäiset luonnokset maaliskuussa 2021.
- Alueellisessa siirtymäsuunnitelmassa kuvataan siirtymästä aiheutuvat haittavaikutukset, siitä aiheutuvat kehittämistarpeet ja toimenpiteet. Vain suunnitelmassa perusteltuja toimenpiteitä voidaan rahoittaa.
- Viimeistelty suunnitelma toimitettiin ministeriöön 16.3.2022.
- Ministeriö lähettää suunnitelmat komissioon, palautetta odotettavissa toukokuussa. Komission viralliseen käsittelyyn toivottavasti jo heinäkuun aikana, jonka lopullisen tuloksen odottelun aikana ohjelman toteutus on mahdollista aloittaa kansallisella riskillä (VN käsittelyn jälkeen).

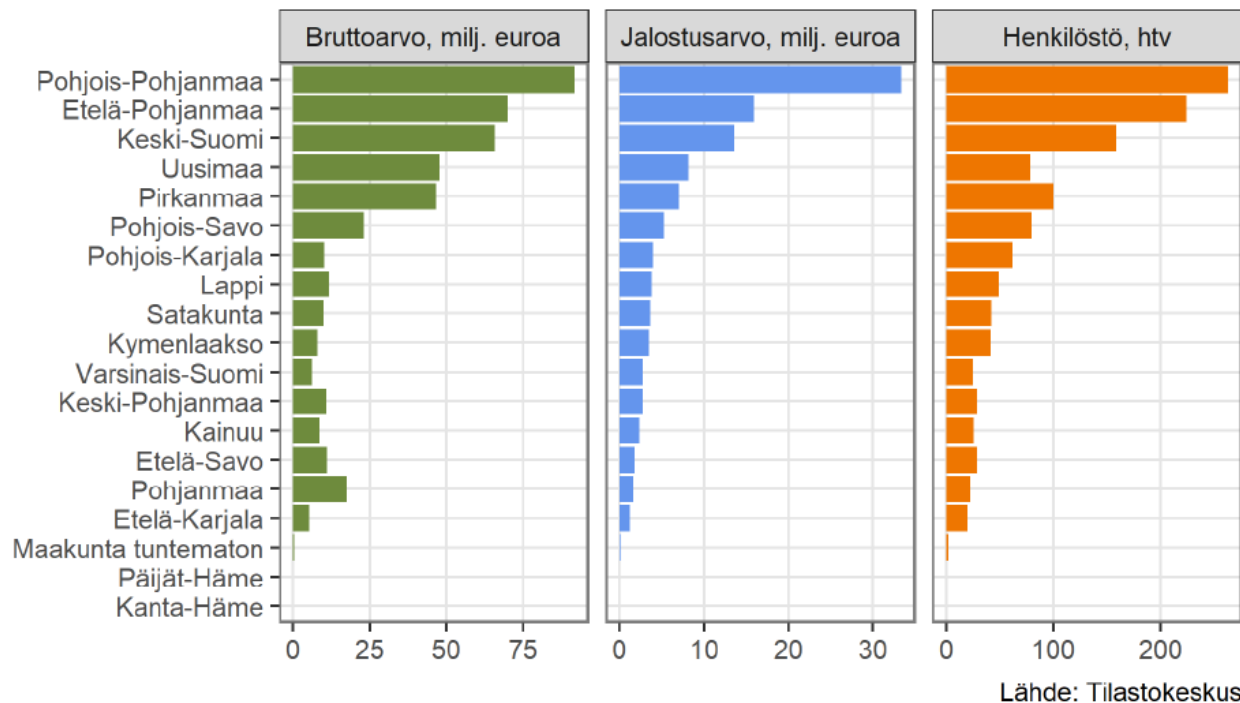

Siirtymäsuunnitelman pohjaksi kerätyt tiedot Keski-Suomessa

- Kerätty tietoa turvetuotannon aluetalousvaikutuksista
 - Esim. Storhammar ja Tohmo 2018: [Turvetuotannon aluetaloudellinen merkitys - turvetuotanto ja sen vaihtoehdot.](#)
- Kerätty tietoa turvetuotantoalasta
 - ELY-keskuksen turvetuotantotilastot
- Turvealan yrittäjien ja työntekijöiden näkemykset ja sosiaaliset vaikutukset
 - Turvealan yrittäjille järjestetty 2 tilaisuutta
 - TE-keskus toteuttanut yrittäjien kontaktoinnit (19.3.2021 ohryn [aineisto](#))
- Turpeen energiakäyttö ja tulevaisuus selville:
 - [Keski-Suomen energiatase](#) vuodelta 2019 teetetty (Benet)
 - Haastateltu turvetta käyttäviä energialaitoksia tulevaisuuden näkymistä
- Yksi mahdollisuus aluetalouden monipuolistamiseen on biokaasun tuotanto ja käyttö, tähän liittyen on teetetty [Biokaasusynteesi](#) (JTF ei ollut varsinaisesti tämän selvityksen lähtökohtana)

Turvetuotannon aluetaloudelliset vaikutukset Keski-Suomessa

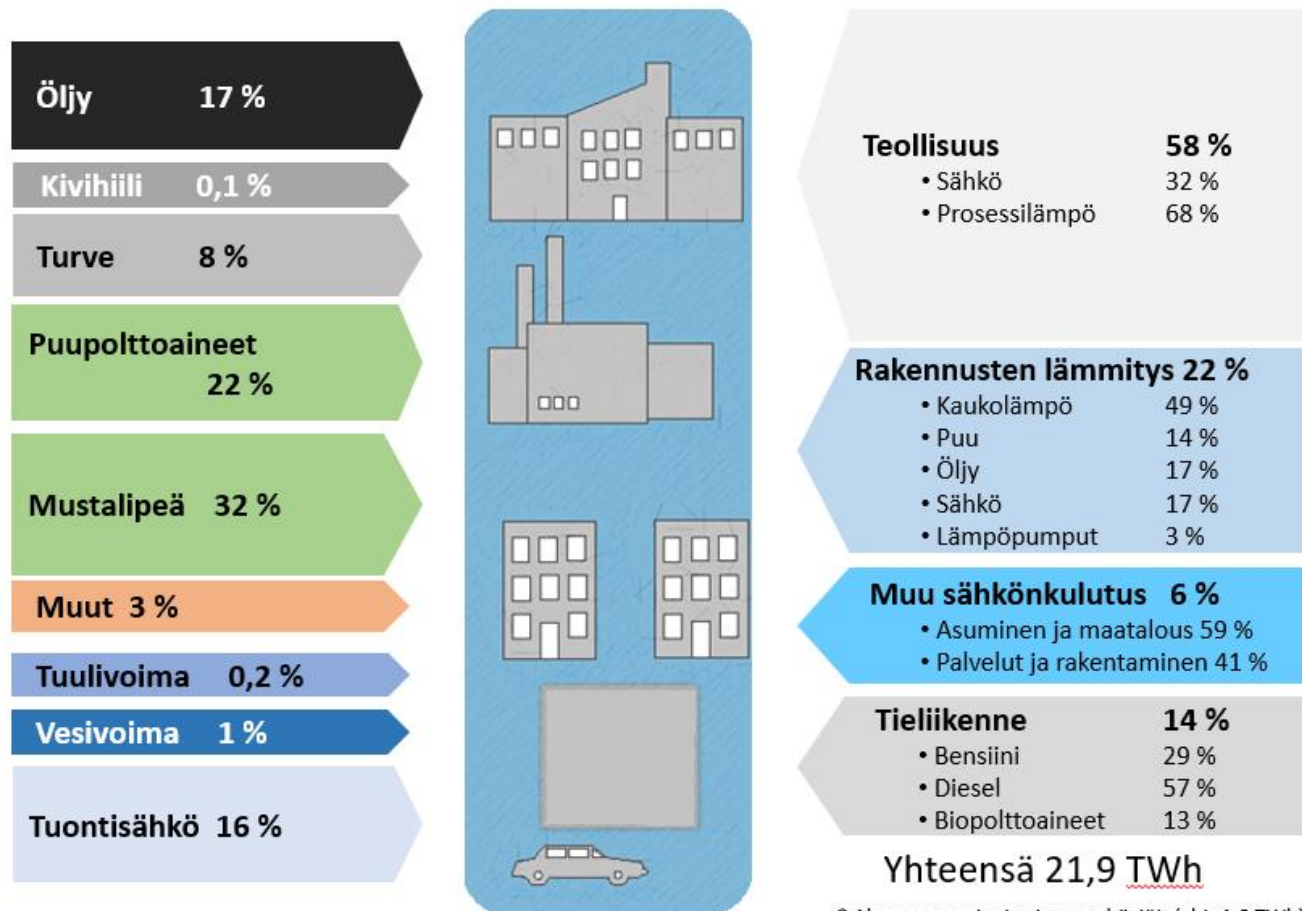

Lähde: Valonen ym. 2021, PTT
työpapereita 204, Turvetoimialan
aluetalousvaikutukse,
<https://www.ptt.fi/julkaisut-ja-hankkeet/kaikki-julkaisut/turvetoimialan-aluetalousvaikutukset.html>

Kuvio 1. Turvetoimiala maakunnissa vuonna 2019. Päijät- ja Kanta-Hämeen tiedot puuttuvat tietoturvasyistä. Lähde: Alueellinen yritystoimintatilasto, Tilastokeskus.

Keski-Suomen energiatase

* Alueen energiantuotannon häviöt (yht. 1,8 TWh) on jaettu
kulutuskohteille niiden kulutusten mukaisissa suhteissa

Lähde: Keski-Suomen energiatase 2019,
<https://keskisuomi.fi/wp-content/uploads/sites/3/2021/01/Keski-Suomen-energiatase-2019.pdf>

KESKI-SUOMEN LIITTO

Rahoitettavat toimenpiteet JTF-suunnitelmassa

1. Aluetalouden uudistaminen ja monipuolistaminen

- Pk-yritysten kasvu, kansainvälistyminen ja innovointivalmiudet (ml. liiketoiminta- ja markkinointiosaaminen), toimintaa uudistavat ja tuottavuutta lisäävät investoinnit sekä tuotteiden, palveluiden ja tuotantomenetelmien kehittäminen
- Elinkeinoelämälähtöinen innovaatiotoiminta ja TKI-yhteistyö; yritysten ja tutkimuksen yhteishankkeet
- Uusi tai uudistuva liiketoiminta, (ml. yritysverkostojen kehittäminen, yrityskiihdyttämö- ja hautomomallit) sekä yritysten jatkuvuus omistajavaihdoksin
- Turvesektorin yrittäjien ja turvesektorin muiden toimijoiden osaamisen ja valmiuksien kehittäminen mm. puunkorjuun ja turvesoiden ennallistamisen aloilla uuden liiketoiminnan mahdollistamiseksi
- Uudelleen koulutus ja uusien taitojen hankkiminen; ensisijainen kohderyhmä turvesektorilta työttömiksi jääneet tai työttömyysuhanalaiset erityiskohteena nuoret
- Pk-yritysten bio- ja kiertotalouskonseptit

2. Aluetalouden uudistumista ja monipuolistumista edistävä tutkimus- ja innovaatiotoiminta

- Elinkeinoelämälähtöinen innovaatiotoiminta ja TKI-yhteistyö; yritysten ja tutkimuksen yh-teishankkeet
- Uudet innovaatiot turpeen korvaamiseksi ja turpeen uudet innovatiiviset käyttömuodot
- Uusiutuvan energian ja energiatehokkuuden uudet ratkaisut ja TKI

3. Turvetuotannosta poistuvien alueiden kunnostus ja kestävä jatkokäyttö

- Turvetuotannosta poistuvien soiden ennallistaminen ja jälkikäyttö sekä selvitykset ja pilotoinnit niiden ennallistamisen tai jälkikäytön edellytyksistä ja mahdollisuuksista; toimintatyyppi kattaa myös turvetuotannosta poistuvien soiden yhteydessä olevat vesistöalueet, mikäli niiden kunnostamisen tarve liittyy turvetuotannon loppumiseen
- Elinkeinoelämälähtöinen innovaatiotoiminta ja TKI-yhteistyö; yritysten ja tutkimuksen yhteishankkeet;
- Uudelleen koulutus ja uusien taitojen hankkiminen; ensisijainen kohderyhmä turvesektorilta työttömiksi jääneet tai työttömyysuhanalaiset erityiskohteena nuoret
- Turvesektorin yrittäjien ja turvesektorin muiden toimijoiden osaamisen ja valmiuksien kehittäminen mm. puunkorjuun ja turvesoiden ennallistamisen aloilla uuden liiketoiminnan mahdollistamiseksi

KESKI-SUOMEN LIITTO

Keski-Suomessa monia mahdollisuuksia

- Osaamista alan yrityksissä ja tki-toimijoilla (Syke, VTT, yliopisto, JAMK, Luke..)
- JTF-valmistelusta lisätietoa: <https://keskisuomi.fi/elinvoima-ja-kehittaminen/strategia/oikeudenmukainen-siirtyma/>
- Keski-Suomen yritysten ympäristövastuullisuusverkosto YmpyräKS, <https://keskisuomi.fi/biotalous/ympyraks/>

YmpyräKS-verkoston ja ELY-keskuksen rahoitusinfo: Millaista rahoitusta ELYiltä yrityksille?

30.3. klo 14–16 Teamsissa

Tilaisuudessa rahoitusasiantuntijat kertovat millaista rahoitusta yritykset voivat ELYistä hakea ja millaisia yrityksen kehittämispalveluita ELY-keskus tarjoaa. Puheenvuoroissa käsitellään rahoitusmuotoja erityisesti yritysten vihreän siirtymän ja ympäristövastuullisuuden edistämisen näkökulmasta.

Ohjelma (muutokset mahdollisia)

14:00 Tervetulosanat / Pirkko Melville

14:05 Yleiskatsaus yritysten rahoitusmahdollisuuksiin / Jaakko Ryymin & Jouni Hynynen

14:15 Rakennerahastot / Jaakko Ryymin

14:45 Yritysten kehittämispalvelut / Pirjo Suhonen

15:00 Maaseuturahoitus / Risto Janhunen, Panu Kässi

15:15 Ilmastotyö ja ympäristökasvatus ELY-keskuksessa / Emma Thitz & Tanja Tuulinen

15:30 Keskustelua ja kysymyksiä

Ilmoittautuminen: <https://link.webropol.com/s/ympyrakselyrahoitusinfo>

Lisätietoja:

Enni Huotari, enni.huotari@keskisuomi.fi, p. 0406759945

Pauliina Ritvanen, pauliina.ritvanen@viitasaari.fi, p. 0401318973

Pirkko Melville, pirkko.melville@ely-keskus.fi, p. 0295024612

YmpyräKS-verkosto pyörii yhteistyöllä:

KESKI-SUOMEN LIITTO

Kiitos!